

"And the head said that you always were a queer one from the start
For careers you say you want to be remembered for your art
Your obsessions get you known throughout the
school for being strange
Making lifesize models of the
Velvet Underground in clay
...
You´ve been used, you´re confused
Write a song, I´ll sing along
Are you calm? Settle down
Soon you will know that you are sane
You´re on top of the world again"
Expectations, Belle and Sebastian, Tiger Milk, 1996

expectations

uppdaterad 2005-03-08

Det handlar om förväntningar. En del upplever att kommunen (politiker och/eller tjänstemän) inte brytt sig tillräckligt tidigare; att den "unga" kulturen är osynlig eller att man inte visar förståelse för den situation som många kulturengagerade befinner sig i. Två saker är särskilt tydliga: 1/ det pågår otroligt mycket spännande, och 2/ många tycker att det är trögt, de upplever att inget händer och att kommunen och andra motarbetar dem. Den här listan är ett försök att samla tankar och idéer och att steg för steg beta av hinder som står i vägen för ett ännu mer omfattande kultur- och musikliv. Många av punkterna nedan kommer från örebroare jag pratat med, några har jag utvecklat, några är helt vanställda... Jag försöker verkligen inte ta åt mig äran från andras idéer, syftet med detta är att det helt enkelt kan hända mer om man börjar beta av punkterna en efter en...

Björn Sundin, ordförande (s) i Kultur- och medborgarnämnden

- Det behövs en mer fri pott för kultursatsningar.** För mycket av bidrag och andra resurser är i praktiken uppbundna från år till år vilket gör det svårt för nya initiativ att ta sig fram och riskerar bidra till att befästa traditioner på bekostnad av nytänkande och "vuxen kultur" på bekostnad av "ung kultur". Därmed inte sagt att pengar ska fördelas utifrån den som just nu ropar högst, den verksamhet som "alla" just nu vill se eller bara till kortsiktiga projekt. *(Ett steg har tagits i och med 2005 års budget för Kultur- och medborgarnämnden).*
- Det behövs ett "avstamp" i form av något större arrangemang** för att markera betydelsen av pop och rockmusik. Dels för att vända den uppgivna inställningen ("inget händer") och dels för att visa omvärlden att Örebro är en bra pop och rock-stad där mycket händer.
- För exempelvis en ung arrangör kan det upplevas som i det närmaste omöjligt att få hjälp eller att hitta rätt i kommunen. **Därför behöver vi någon sorts kundtjänst**, lämpligen en gemensam ingång när det gäller kultur- och fritidsverksamhet. Om man behöver hjälp med att arrangera en konsert, en basketturnering eller behöver tillgång till ett register med Örebros föreningar ska det vara lätt att hitta rätt – och man ska få hjälp direkt.
- Det behövs fler scener för pop- och rockmusik.** Gärna i mindre lokaler som ger små och nya band chans att spela live. Varje vecka ordnas klubbspelningar och liknande på Örebros krogar. Att det är på krogar kräver dock dels ett stort engagemang från arrangörerna (det krävs tillräckligt mycket besökare för att krogen ska vara nöjd), dels innebär det att yngre stängs ute och att onödigt stort fokus riktas mot öl- och vinförsäljning.
- Om vi framöver ska kunna vara framgångsrika i att bekämpa olagligt klotter och annan skadegörelse krävs att vi också **erkänner och uppmuntrar dem som vill måla graffiti lagligt**. Precis som andra kulturskapare ska de få möjlighet att utvecklas konstnärligt.
- Det behövs fler mötesplatser för kultur**, "kreativa kärnor" där spännande möten uppstår mellan stilar och uttrycksätt men också dit örebroare kan gå "på chans" för att få uppleva musik, poesi, teater, konst och annat.
- Uppmärksamma musikens bidrag till tillväxten!** Örebro har ett rikt musikliv med arrangörer, musikförlag, skivbolag, band, studieförbund, en bra kulturskola och mycket annat. Det rika musiklivet (och annan kultur) är viktigt för örebroarnas trivsel och personliga utveckling, men dessutom är det viktigt för tillväxt och utveckling. Vi måste bättre uppmärksamma denna tillväxtfaktor! Musik och kultur kan skapa fler jobb och ökad ekonomisk tillväxt i Örebro.* Varför inte skapa ett **"Kultur i Örebro-paket"** som man erbjuder exempelvis företag på andra orter. Ett sådant kan innehålla att besökarna sitter med på Kammarorkesterns repetitioner på dagen (jo, de erbjuder detta!), äter en trevlig lunch på Örebro teater, ägnar eftermiddagen åt att konferera i Konsthallen eller i Wadköping för att på kvällen avrunda med besök på Hjalmar's nöjeskrog. En sådan dag lär folk komma ihåg!

- Gör kultur- och musiksektorn till verkliga kunskapsbranscher.** Detta bidrar till tillväxt och utveckling och placerar Örebro på kartan. Exempel på vad som kan göras är arrangörsutbildningar i samarbete med studieförbunden, entreprenörskunskap för kulturskapare och andra branschutbildningar i gymnasieskola, i studieförbundens regi och på universitetsnivå.
- Många små arrangörer tar stora ekonomiska risker när de ordnar spelningar eller annat. Kanske borde vi ha ett **särskilt förlusttäckningsbidrag**, som en del av projektbidragen? Eller kan det uppfattas som "uppmuntran" till dåligt skötta arrangemang...?
- Det behövs mer information om kulturarrangemang som är på gång.** En del i kommunens stöd till ungdomars kulturutövande skulle kunna vara hjälp med tryckning av enkla flyers, men även att se till att det finns tillräckligt med affischtavlor och att aktuell information finns på webben – lätt att hitta. Detta kräver dock lite mer disciplin från arrangörerna själva – det är inte schysst att täcka över andras affischer...
- Underlätta det praktiska kring arrangemangen.** I Göteborg ordnas varje månad en träff där "alla" som har med arrangemang deltar så att arrangörer kan gå dit, berätta vad de vill göra och på plats och ställe få hjälp och bli hänvisade till rätt personer. Även om det kanske inte är aktuellt att vara lika konsekventa som man varit i Göteborg borde vi med jämna mellanrum arrangera träffar där entreprenörer och andra kan berätta vad de håller på med så att andra kan hjälpa till. En annan effekt av detta är att fler förstår att mycket är på gång (se nästa punkt)!
- Bra idéer ska spridas och örebroarna ska bli stoltare över Örebro!** Hur kan bra idéer spridas bättre? Det pågår otroligt mycket bra och spännande men ändå tycks många tycka att "det går inte" och att "Örebro är för litet". En vän sa att "Örebro är en storstad med småstadsmentalitet", och han har en poäng. Med jämna mellanrum borde vi ordna träffar där någon inbjuden talare ger ett intressant perspektiv, där man får chans att träffa andra inom kultur- och arrangemangssektorn och där man kan para ihop idéer med utförare. En idé kan vara att starta kulturens "Örebro Promotion" där man träffas för att diskutera och skapa kontakter.

Utmaningar:

- Hur når vi dem som idag inte är med i lika hög grad? Bindestrecks-svenskar (med utomnordisk bakgrund), rörelsehindrade, örebroare i de stora stadsdelarna med flera?
- Hur kan kommunens bidrag bättre stimulera nya arbetsformer och att man når nya grupper?
- Kan kommunen bidra på något sätt när det gäller samordning av lokaler, administration och liknande? Är det önskvärt?
- Varje fredag publiceras en samlande kulturannons i NA. Kan den utvecklas?
- Hur kan vi se till att kommunens skollokaler används mer? (De är idag kostnadsfria för grupper som bidrar till lokal utveckling.)
- Vad gör vi åt avgifter och andra hinder för att fler ska delta i kulturaktiviteter?
- Hur kan kulturen i högre grad bidra till demokratiutveckling och aktivitet från fler örebroare?
- Kan vi få bort de vattentäta skotten mellan kultur och idrott?! De flesta är ju intresserade av både och, då borde vi väl se till att kulturen uppmuntrar till idrottsengagemang och tvärtom – istället för att värna respektive revir!
- Vad kan kommunen göra för att stimulera "gräsrotssamarbete" och utbyte med vänorter på kultur- och musikområdet? Exempelvis är blåsmusik stort i Norge och vi har flera orkestrar och grupper i Örebro som är duktiga på blåsmusik. Borde man ordna särskilda riktade aktivitetsveckor för olika vänorter i de nordiska länderna som innehåller rabatter, bussresor, bokade restauranger och aktiviteter: "denna vecka är Kolding här" och hela Örebro (kyrkor, föreningar och andra) ställer upp och visar staden från sin bästa sida!

Tyck till och läs mer på www.bjornsundin.se kanske har denna lista uppdaterats sedan du läst det här... Snart kommer en liknande lista om demokrati, inflytande och medborgardialog. Håll utkik efter den!

Några av de personer som inspirerat och vars tankar jag "stulit" till listan ovan är: Lennart Jansson, Tobba Andersson, Marie Ehrenbåge, Erik B Löfgren, Björn Brunberg, Cajsa Fellerfeldt, Bengt Wentzel, Eva Marcusdotter, Peter Dahlgren, Jennifer Lee, Olle Unenge, Ulf Lindin, Christer Moll, Mats Nilsson, Göran Sandahl, Daniel Schöön, Bo Hedström. Men dessa ska inte på något sätt behöva ta ansvar för det ovan – om de inte vill, så klart.

Det finns, kort sagt, stora förväntningar och egentligen borde KISS få avsluta detta blad med citat ur texten *Great Expectations (Destroyer, 1976)*. Men den texten passar sig inte riktigt... Jag nöjer mig med refrängens slut: "You've got great expectations, do you want to play the role?"

* En inspirerande och informativ bok om detta är "Populärmusik från Svedala" av Daniel Hallencreutz, Per Lundequist och Anders Malmberg (SNS förlag).